

Sensorveiledning

LUMSP 40214-1 22V

Språk-og kommunikasjonsvansker

Skoleeksamen: 19.05.2022 (6 timer)

Kort om emnet:

Emnet består av to teoretiske delemner: typisk og atypisk språkutvikling og typisk og atypisk utvikling av sosial kommunikasjon, men disse delemnene er selvsagt noe overlappende. Undervisningen i dette semesteret har bestått av fire samlinger. Vi har hatt både interne og eksterne forelesere.

Studentene har fått informasjon om at eksamen vil bestå av to deler og at temaene skal velges fra det de har hatt forelesninger om.

For mer informasjon om emnet, les emnebeskrivelsen:

<https://www.hiof.no/studier/emner/lusp/pil/2023/var/lumsp40214.html>

Eksamensoppgave

Denne eksamenen er knyttet til emne 2, som omhandler typisk og atypisk språk- og kommunikasjonsutvikling hos en- og flerspråklige personer

Denne eksamen består av to deler. Del A og del B. Hver av de to delene A og B teller 50% av den samlede eksamenskarakteren. Du må besvare og få bestått på både del A og B for å få bestått på eksamen. Begge delene må besvares utfyllende.

Del A: Språk

Redegjør for diagnosen Utviklingsmessige språkforstyrrelser (Developmental language Disorder-DLD på engelsk). Drøft deretter hvorfor det er viktig for forskning og praksis å ha enighet om en felles betegnelse på denne diagnosen/tilstanden.

Del B: Sosial-kommunikasjon

Redegjør for sosial utvikling i småbarnsalderen. Drøft deretter hvordan tiltak/intervensjoner kan fremme småbarns sosiale og/eller språklige utvikling.

Generelle vurderingskriteria

Oppgaven er individuell. Det gis karakterer fra A-F.

- Er oppgaveteksten besvart?
- Viser kandidaten teoretisk kunnskap innenfor emnet i tråd med pensum og relevant litteratur?
- Er besvarelsen tydelig og fullstendig?
- Er relevante og sentrale faglige momenter trukket inn i besvarelsen?
- Redegjør og drøfter besvarelsen når det bes om det? Når det gjelder *redegjørelse*, vil studentens evne til å velge ut og redegjøre for det som er *nødvendig og tilstrekkelig* for å drøfte problemstillingen være viktig for å oppnå en god karakter. Det er også en forventning om en drøftende tilnærming i begge oppgaver på masternivå. Drøftingen trenger ikke å være et eget kapittel i oppgaven, men for å få en god karakter kreves en drøftende og problematiserende holdning til relevante fagbegreper og aspekter ved tema og problemstilling.
- Blir sentrale begreper i oppgaveteksten definert/forklart med henvisning til relevante og oppdaterte kilder?
- Tar besvarelsen i bruk stoff fra pensum/faglitteratur og forelesningene?
- Har besvarelsen en logisk oppbygning og balanse? Følger besvarelsen et akademisk oppsett med innledning, hoveddel, og avslutning?
- Det er ikke et krav om bruk av APA-referering på denne eksamen da ingen hjelpemidler er tillatt men det er positivt hvis studenten refererer til kilder og viser hvor kunnskapen stammer fra. Det er ikke et krav å trekke inn litteratur utenfor pensum, men det å trekke inn annen litteratur av høy kvalitet kan løfte oppgaven. Selv om det å bare bruke pensum ikke skal trekke ned i seg selv, bør studentene bruke varierte kilder, og ikke bare ty til de enkleste bøkene, for å få en god karakter.
- Begge oppgavedelene må vurderes bestått, dersom en av oppgavene vurderes til stryk vurderes besvarelsen i sin helhet til stryk.

Dette er et masteremne, dette innebærer at for å få en god karakter *bør* besvarelsen ha et godt akademisk språk, god struktur og sammenheng, og vise høy grad av selvstendighet og vurderingsevne. Det skal være en god balanse mellom egne refleksjoner og pensum/litteratur.

Graden av hvor godt kriteriene er nådd avgjør karakter jfr. generell og fagspesifikk karakterskala.

Den felles karakterskalaen med tilhørende kommentarer ved HiØ kan betraktes som en overordnet sensorveiledning som ligger til grunn for sensurering og karakterbedømmelse i alle emner.

Fagspesifikke karakterbeskrivelse

Karakter	Generell beskrivelse	
A	Fremragende prestasjon som skiller seg klart ut. Kandidaten viser særlig god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.	Kandidaten viser høyt kunnskapsnivå, særdeles god oversikt over emnerelevant litteratur og forståelse for emnets spesialpedagogiske område.

		Kandidaten viser brede og solide kunnskaper om emnet, samt evne til kritisk reflektert og/eller original anvendelse av disse. Begreper, teorier og empirisk kunnskap anvendes sikkert, og drøftingen bæres opp av analytiske problemstillinger. Framstillingen er klart resonnerende og argumentativ, og det er korrekt bruk av referanser og kildehenvisninger.
B	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.	Kandidaten viser en meget god oversikt over emnerelevant litteratur, og demonstrerer god forståelse for og selvstendig anvendelse av kunnskaper inn emnet. Begreper, teorier og empirisk kunnskap anvendes selvstendig i drøfting, og framstillingen er resonnerende og argumentativ, samt korrekt bruk av referanser og kildehenvisninger.
C	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene	Kandidaten viser en ryddig og god oversikt over emnerelevant litteratur, og viser god oversikt over emnets kunnskapsstoff. Relevante begreper, teorier og empirisk kunnskap brukes i drøftingen. Besvarelse viser svakheter når det gjelder presisjon i begrepsbruk og evne til analytisk anvendelse av kunnskapen, spesialpedagogisk resonnement og argumentasjon.
D	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av	Kandidaten kan gjøre rede for deler av den emnerelevante litteraturen, men viser ujevne

	vurderingsevne og selvstendighet	kunnskaper eller lite faglig selvstendighet. Besvarelsen preges av gjengivelse og i liten grad drøfting av teorier, begreper og empirisk kunnskap, samt upresis og til dels feilaktig begrepsbruk.
E	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.	Kandidaten viser noe kunnskap om, men svært mangelfull oversikt over emnerrelevant litteratur. Prestasjonen er tilstrekkelig og innfrir minimumskravene sett i forhold til emnets læringsmål, men heller ikke mer. Begreper og teorier er til dels feilaktig gjengitt, og det er ingen relevant drøfting av oppgitte problemstillinger.
F	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet	Kandidaten har kun svært overflatisk oversikt og den relevante emnelitteraturen og viser store hull i kunnskapen om emnets sentrale temaer. Prestasjonen oppfyller ikke minimumskravene i forhold til emnets læringsmål, verken teoretisk eller empirisk.

Vurderingskriteria for Del A:

I en god oppgave forventes at kandidaten viser kjennskap og forståelse for både den engelske og norske CATALISE studiene og redegjør og drøfter dem på en god måte. Dette innebærer at kandidaten definerer DLD og redegjør for historien bak denne betegnelsen. Det er en fordel hvis kandidaten viser kjennskap også til andre artikler som ikke er en del av pensumet og som handler om begreper språkvansker og språkforstyrrelser, og hvordan disse to begrepene brukes og/eller bør brukes. Det er også en fordel hvis kandidaten nevner begrepsvaliditet i denne sammenhengen. I tillegg til det en fordel hvis oppgaven trekker inn typisk språkutvikling for så å forklare atypisk utvikling av språk.

Vurderingskriteria for Del B

Tidlig sosial utvikling er godt dekket på pensum og i forelesninger. Kandidatene kan definere småbarnsalder slik de ønsker men oppgavelyden hentyder mot barnehagealder når det kommer til å redegjøre for sosial utvikling. I diskusjonen vil det imidlertid være relevant og

positivt dersom kandidaten evner å trekke inn at tiltak og intervensjoner for småbarn kan ha, og er ment til å kunne føre til positive ringvirkninger på senere utvikling. Teorier som er sentrale i pensum transaksjonsperspektiver (for eksempel Sameroff, 2010), sosiokulturell teori (Bruner og Vygotsky) samt andre kognitive teorier. Noen vil og kunne trekke inn læringsteorier behaviorisme og sosialkognitiv læringsteori. Kandidater som trekker fram kompleksitet i sosial utvikling og som evner å problematisere bør belønnes for det. Både i forelesninger og pensumtekster har det blitt presentert hvordan typisk utvikling kan belyse atypisk utvikling og vice versa. Videre har flere sosialkommunikative ferdigheter som felles oppmerksomhet og andre typer gester blitt vektlagt både ut fra et teoretisk ståsted (eksempelvis i Tomasellos tekster, og i hhv. tekstene til Bruner, McNeill, og Kendon). Dersom studentene velger å fokusere tiltaksdelen av besvarelsen på en spesifikk diagnose/spesialpedagogisk gruppe er det helt fint, samtidig som det er i orden å fokusere bredere på spesialpedagogiske grupper i sin helhet. Gode besvarelser vil og kunne trekke inn tidlig innsats.